

กำหนดการสัมมนาการชี้แจงผลประเมิน Baseline ด้านการบริหารทุนมนุษย์

(Human Capital Management)

ของระบบประเมินผลฯ ใหม่

(State Enterprise Assessments Model: SE-AM)

13:00 – 13:30	ลงทะเบียน
13:30 – 14:00	คุณมณูญ สรรค์คุณากร ตัวแทนคณะอนุกรรมการกำกับดูแล การประเมินผลการพัฒนาองค์กรของรัฐวิสาหกิจ ด้านการบริหารทุนมนุษย์ และด้านการมุ่งเน้นลูกค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กล่าวเปิดสัมมนา
14:00 – 15:00	การชี้แจงผลประเมิน Baseline ด้านการบริหารทุนมนุษย์ (Human Capital Management)
15:00 – 15:15	พักรับประทานอาหารว่าง
15:15 – 16:30	การชี้แจงผลประเมิน Baseline ด้านการบริหารทุนมนุษย์ (Human Capital Management)
16:30	จบการสัมมนา

**การชี้แจงผลประเมิน Baseline
ด้านการบริหารทุนมนุษย์
(Human Capital Management)
ของระบบประเมินผลฯ ใหม่
(State Enterprise
Assessments Model: SE-AM)**

06 กุมภาพันธ์ 2563
ห้อง คริสตัล บอลรูม โรงแรมตะวันนา

คณะกรรมการกำกับดูแลการประเมินผลการพัฒนาองค์กร ของรัฐวิสาหกิจ ด้านการบริหารทุนมนุษย์ และด้านการมุ่งเน้นลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ศ.ดร. ปรัชญา เวสารัชช์
ประธานอนุกรรมการ

คุณมนูญ สรรค์คุณากร
อนุกรรมการ

คุณพงศ์ไพยม วาศภูติ
อนุกรรมการ

คุณนุชา ยินดีพิร
อนุกรรมการ

คุณไกรฤทธิ์ บุลยเกียรติ
อนุกรรมการ

คุณชาญวิทย์ นาคบุรี
อนุกรรมการ

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านการประเมินผลรัฐวิสาหกิจ

คุณวรชยา ลัทธยาพร
อนุกรรมการและเลขานุการ

ผู้อำนวยการ
สำนักกำกับและประเมินผลรัฐวิสาหกิจ

01

ผลประเมิน Baseline ด้านการบริหารทุนมนุษย์
(Human Capital Management)

02

แนวทางการประเมินผลด้าน Core Business Enablers
ของรัฐวิสาหกิจประจำปีบัญชี 2563

03

คำถามที่พบบ่อย
(Frequency Asked Questions: FAQ)

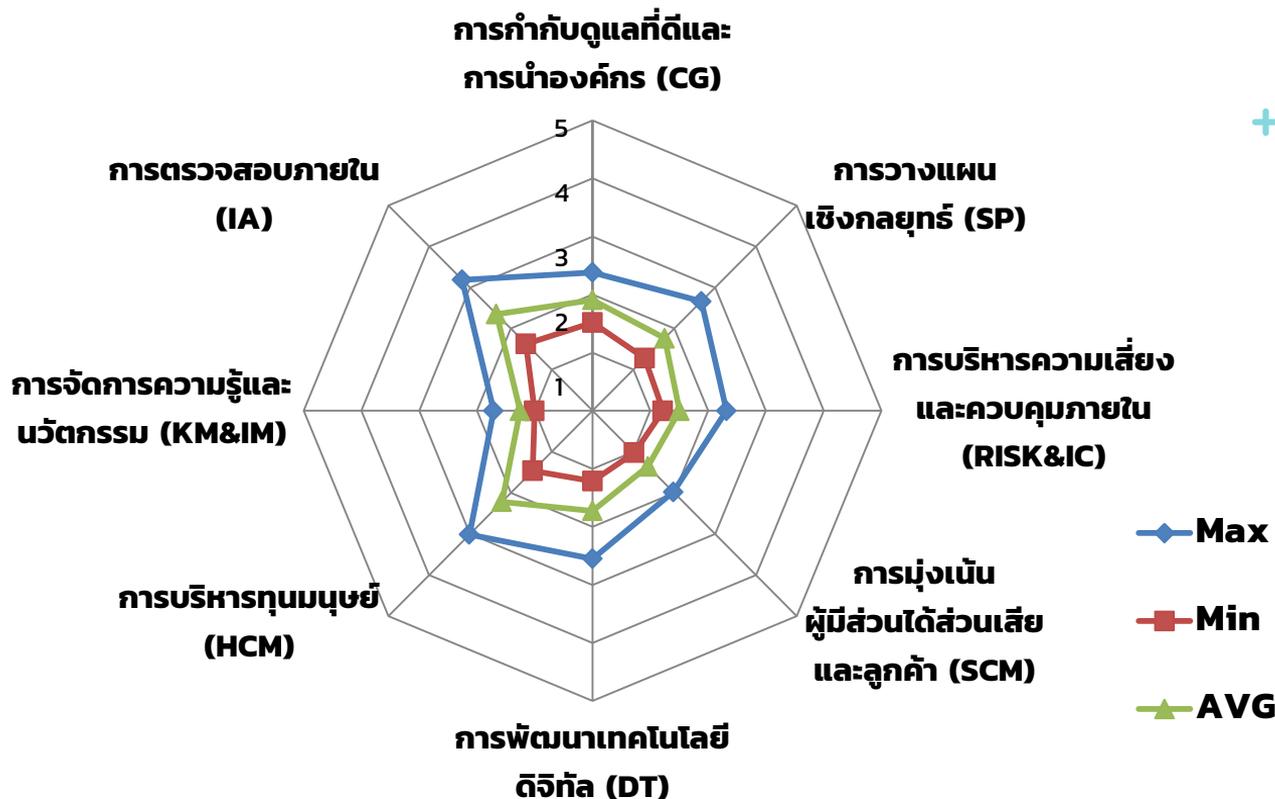
ผลประเมิน Baseline ด้านการบริหารทุนมนุษย์ (Human Capital Management)

ผลประเมินในภาพรวมของ Enabler ด้าน HCM
ของรัฐวิสาหกิจปีงบประมาณ 34 แห่ง

ซึ่งในภาพรวมของคะแนน
อยู่ในระดับที่ยังมีช่องว่างในการพัฒนา
ทั้งนี้ มากกว่า 90% ของรัฐวิสาหกิจปีงบประมาณ
ยังมีคะแนนต่ำกว่าระดับ 3.0000

ผลประเมิน Baseline ด้านการบริหารทุนมนุษย์ (Human Capital Management)

+

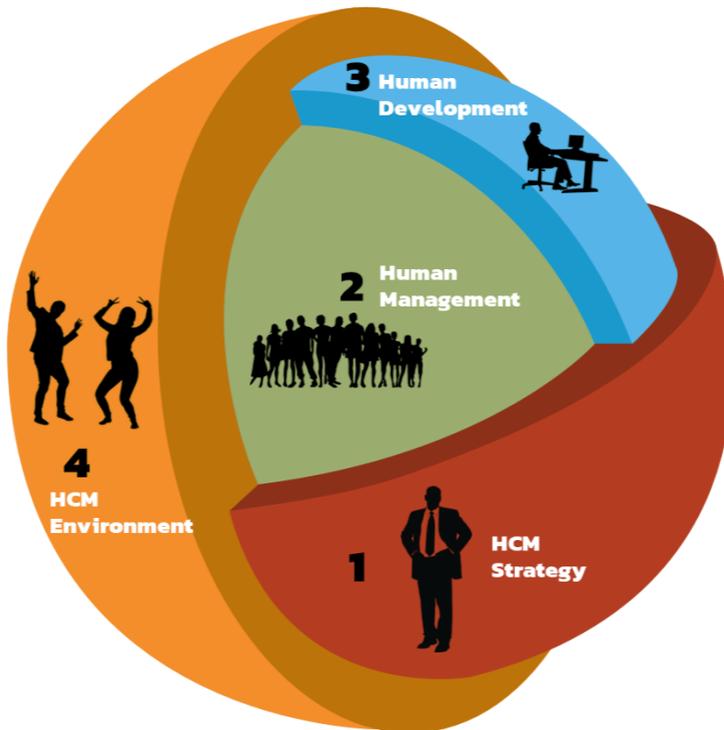
	Max	Min	AVG
CG	2.3818	1.5178	1.9088
SP	2.6650	1.2800	1.7671
RISK&IC	2.3200	1.2200	1.5074
SCM	1.9800	1.0206	1.3556
DT	2.5506	1.2125	1.7259
HCM	3.0133	1.4638	2.2174
KM&IM	1.7134	1.0040	1.2521
IA	3.1889	1.6285	2.3507

ผลประเมินเปรียบเทียบด้านการบริหารทุนมนุษย์ (Human Capital Management) กับเกณฑ์ Enablers 8 ด้าน

องค์ประกอบของเกณฑ์ประเมินผล

4. สภาพแวดล้อมที่สนับสนุน HCM

“การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ให้สนับสนุน HCM โดยมีแนวทางการสร้างค่านิยม/วัฒนธรรมองค์กร การปลูกฝังให้บุคลากรมีจริยธรรมและเตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการจัดการสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เกิดความปลอดภัยและมีสวัสดิภาพ ซึ่งจะสะท้อนผ่านความผูกพันของบุคลากร นอกจากนี้ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้าน HR ต้องถูกออกแบบให้เอื้อต่อการวิเคราะห์คาดการณ์ ตัดสินใจ ทั้งนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบด้าน HR ต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา โดยผู้บริหารสายงานภายในองค์กรต้องส่งเสริมการทำงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้าน HR อย่างจริงจังและต่อเนื่อง”

1. ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์

“ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ด้าน HCM ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ทางธุรกิจ รวมถึงความท้าทายในด้านต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงด้าน Digital และ HC Risk โดยพิจารณาทั้งในเชิง Quantitative/Qualitative โดยมีช่องทางการเผยแพร่ที่เพียงพอ เพื่อให้การสื่อสารไปเป็นอย่างทั่วถึง และมีกระบวนการติดตามผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ได้ตามผลลัพธ์ที่กำหนด”

2. บริหารทุนมนุษย์

“การบริหารทุนมนุษย์ที่คำนึงถึงการจัดการอัตรากำลังที่สอดคล้องกับภารกิจทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการวิเคราะห์ Demand/Supply ของอัตรากำลัง การทดแทนของ Digital รวมถึงการพิจารณาผลตอบแทน/สิทธิประโยชน์ที่เกิดความเป็นธรรม จูงใจบุคลากรที่มีศักยภาพ และสอดคล้องผลการดำเนินงานของแต่ละบุคคลผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ สามารถเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนองค์กรได้อย่างแท้จริง”

3. พัฒนากุมนมนุษย์

“การพัฒนาทุนมนุษย์อย่างเป็นระบบ ซึ่งต้องมีแนวทางการพัฒนาของแต่ละกลุ่มบุคลากรที่แตกต่างกันอย่างเหมาะสม โดยให้มีความรู้และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจ เทคโนโลยี และภาวะการแข่งขัน (New-Skill/Up-skill/Re-skill) รวมถึง การปรับรูปแบบของการพัฒนาบุคลากรที่มุ่งเน้น Action learning อีกทั้งการพัฒนาบุคลากรและผู้นำที่มีศักยภาพ และมีเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพที่เป็นรูปธรรม”

องค์ประกอบของเกณฑ์ประเมินผล

1. ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ด้านบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์ - 30%

- 1.1 คุณภาพของยุทธศาสตร์/กลยุทธ์/การสื่อสาร/การติดตามผล/ผลลัพธ์ (30%)

2. การบริหารทุนมนุษย์ - 25%

- 2.1 อัตรากำลัง (7.5%)
 2.2 ผลตอบแทนและสิทธิประโยชน์ (2.5%)
 2.3 ระบบประเมินผลการปฏิบัติงาน (15%)

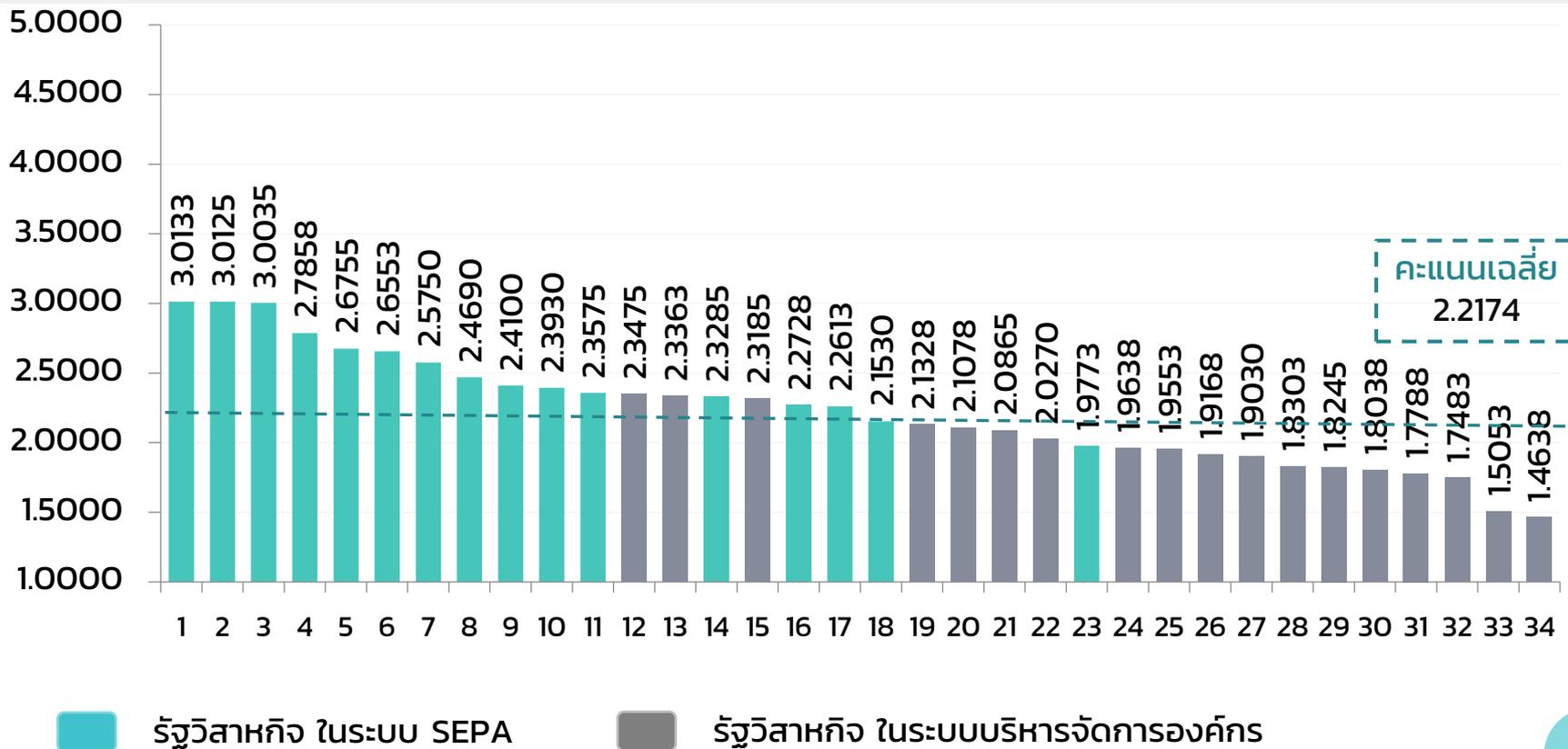
3. การพัฒนาทุนมนุษย์ - 25%

- 3.1 การเรียนรู้และการพัฒนา (15%)
 3.2 การสืบทอดตำแหน่ง/การบริหารจัดการคนเก่ง/การจัดการสายอาชีพ (10%)

4. สภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์ - 20%

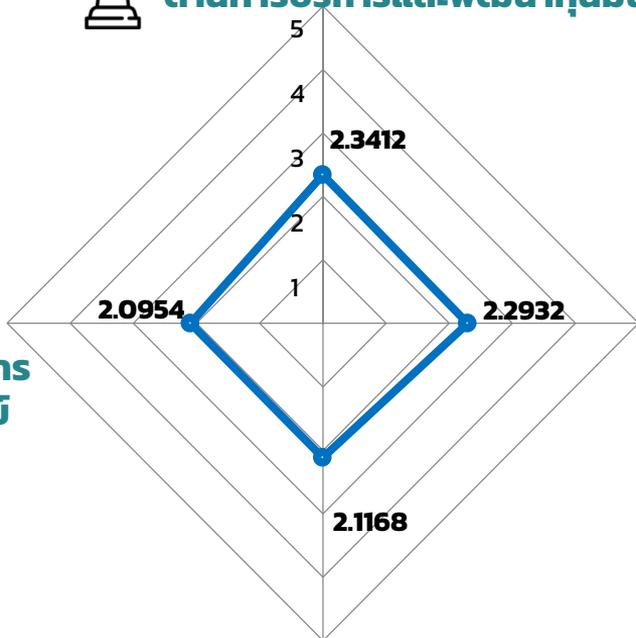
- 4.1 ความผูกพันองค์กร/ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร/การจัดการการเปลี่ยนแปลง/จรรยาบรรณและจริยธรรม (5%)
 4.2 เทคโนโลยีดิจิทัลด้าน HR (2%)
 4.3 ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน (3%)
 4.4 บทบาทของหน่วยงาน HR และการสนับสนุนจากผู้บริหาร (10%)

ผลประเมิน Baseline ด้านการบริหารทุนมนุษย์ (Human Capital Management)

1. ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ ด้านการบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์

หัวข้อที่คะแนนมากที่สุด

1. ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์
ด้านการบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์
2.3412 คะแนน

2. การบริหารทุนมนุษย์

หัวข้อที่คะแนนน้อยที่สุด

4. สภาพแวดล้อมที่สนับสนุน
การบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์
2.0954 คะแนน

3. การพัฒนาทุนมนุษย์

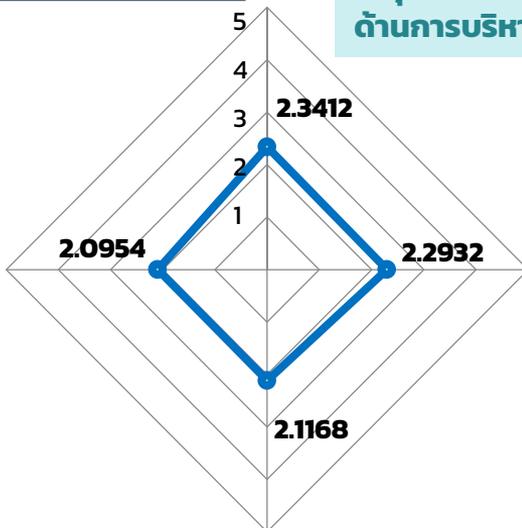

4. สภาพแวดล้อม ที่สนับสนุนการบริหาร และพัฒนาทุนมนุษย์

• ผลการดำเนินงานด้าน HCM ในแต่ละ Module

1. ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ ด้านการบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์

4. สภาพแวดล้อม ที่สนับสนุนการบริหาร และพัฒนาทุนมนุษย์

2. การบริหารทุนมนุษย์

3. การพัฒนาทุนมนุษย์

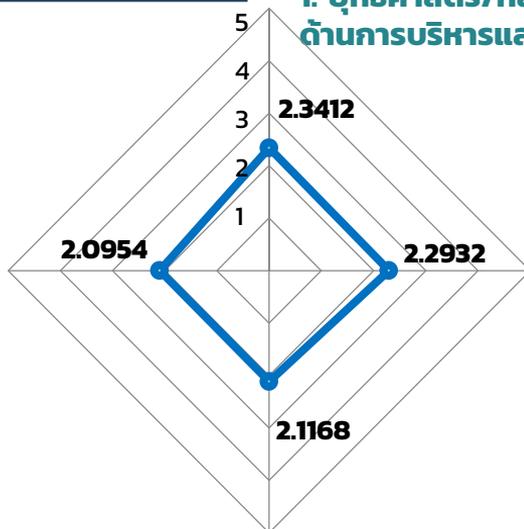

ประเด็นสำคัญจากการประเมิน :

- รัฐวิสาหกิจมีการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน/ภายนอก ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารทุนมนุษย์ขององค์กรและการดำเนินธุรกิจขององค์กร รวมถึงความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ด้าน HR กับวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ทางธุรกิจ รวมถึง รัฐวิสาหกิจมีการแปลงแผนกลยุทธ์เป็นแผนปฏิบัติการประจำปี มีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดที่ครอบคลุม Output/Outcome รวมทั้ง กรอบเวลา และผู้รับผิดชอบ
- แผนยุทธศาสตร์ด้าน HR ขาดการบูรณาการกับแผนงาน/ระบบงานที่สำคัญต่าง ๆ เช่น แผนบริหารความเสี่ยง แผนงานด้านลูกค้าและตลาด แผนเทคโนโลยีดิจิทัล แผนงานนวัตกรรม เป็นต้น

ผลการดำเนินงานด้าน HCM ในแต่ละ Module

1. ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ ด้านการบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์

4. สภาพแวดล้อม ที่สนับสนุนการบริหาร และพัฒนาทุนมนุษย์

2. การบริหารทุนมนุษย์

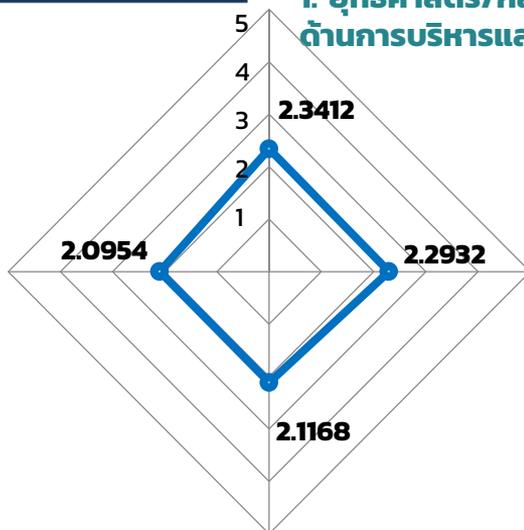
ประเด็นสำคัญจากการประเมิน :

3. การพัฒนาทุนมนุษย์

- รัฐวิสาหกิจมีการวางแผนอัตราค่าจ้างระยะสั้นและระยะยาว ที่มีความเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์องค์กร อย่างไรก็ตาม รัฐวิสาหกิจขาดการวิเคราะห์กระบวนการทำงาน และใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการทำงาน (HROD) รวมทั้งขาดการวิเคราะห์และวางแผนการทดแทนอัตราค่าจ้างที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
- รัฐวิสาหกิจมีแนวทางการพัฒนาผลตอบแทนและสิทธิประโยชน์ของบุคลากรที่มีการเปรียบเทียบโครงสร้างผลตอบแทนกับตลาดที่ครอบคลุมเงินเดือน (Salary) ผลตอบแทนจูงใจ (Incentive Pay) และผลประโยชน์อื่น ๆ (Fringe Benefits) อย่างไรก็ตาม รัฐวิสาหกิจยังขาดการนำความเห็นและความต้องการของกลุ่มและส่วนบุคลากรมาใช้ประโยชน์ในการออกแบบแนวทางการพัฒนาผลตอบแทนและสิทธิประโยชน์ของบุคลากร
- รัฐวิสาหกิจมีกระบวนการถ่ายทอดตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (KPI) ระดับองค์กรสู่ตัวชี้วัดระดับสายงาน/หน่วยงานและระดับบุคคล อย่างไรก็ตาม ยังขาดการนำผลการประเมินมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากร/ ทีมงาน /หน่วยงาน

• ผลการดำเนินงานด้าน HCM ในแต่ละ Module

1. ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ ด้านการบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์

4. สภาพแวดล้อม ที่สนับสนุนการบริหาร และพัฒนาทุนมนุษย์

2. การบริหารทุนมนุษย์

3. การพัฒนาทุนมนุษย์

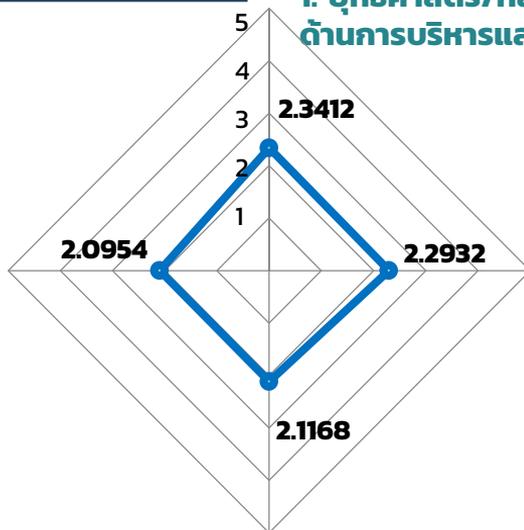
ประเด็นสำคัญจากการประเมิน :

- รัฐวิสาหกิจมีการวิเคราะห์สมรรถนะ (Competency) ที่จำเป็นของบุคลากร และมีการประเมินช่องว่างสมรรถนะ (Competency Gap) เพื่อนำไปประกอบการวางแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan: IDP) อย่างไรก็ตาม ยังขาดการวางแผนการพัฒนาบุคลากรระยะยาว (Development Roadmap) ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจ ภาวะการแข่งขันทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งขาดการกำหนดแนวทางที่ชัดเจนของรูปแบบการพัฒนาแบบ Non-classroom Training เช่น การสอนงาน (Coaching) การ On-the-Job Training และการพัฒนาตนเอง (Self-learning) เป็นต้น
- รัฐวิสาหกิจเริ่มมีการจัดการความก้าวหน้าในสายอาชีพ โดยจัดทำเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) ที่มีหลักเกณฑ์การเคลื่อนย้ายและหมุนเวียน อย่างไรก็ตาม ยังขาดการวางแผนการสืบทอดตำแหน่ง (Succession plan) และการบริหารจัดการคนเก่ง (Talent management) ที่เป็นระบบ

ผลการดำเนินงานด้าน HCM ในแต่ละ Module

1. ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ ด้านการบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์

4. สภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์

2. การบริหารทุนมนุษย์

ประเด็นสำคัญจากการประเมิน : 3. การพัฒนาทุนมนุษย์

- รัฐวิสาหกิจมีการเสริมสร้างความพึงพอใจและความผูกพันของพนักงานและการเสริมสร้างค่านิยมองค์กร (Core value) ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ยังขาดการจัดการการเปลี่ยนแปลง (Change Management) อย่างเป็นระบบและไม่พบการกำหนดผู้รับผิดชอบเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง
- รัฐวิสาหกิจมีระบบฐานข้อมูลด้าน HR ของบุคลากรและของสายงานที่ครบถ้วน อย่างไรก็ตาม ยังขาดการนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์และคาดการณ์ (HR analysis & analytics) เพื่อการตัดสินใจในงานด้านกระบวนการภายใน (Internal process) และงานด้านวางแผนกลยุทธ์ (Strategic planning)
- รัฐวิสาหกิจมีการจัดทำและดำเนินงานตามแผนงานด้านความปลอดภัย อย่างไรก็ตาม ยังขาดการกำหนดมาตรฐานที่ครอบคลุมทั้งด้านสวัสดิภาพ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ สิ่งแวดล้อม (Security Safety Health Environment) ในการทำงานที่เหมาะสมกับบริบทการทำงาน รวมทั้งการประเมินดัชนีต่าง ๆ เพื่อหาช่องว่างในการปรับปรุงและพัฒนา
- รัฐวิสาหกิจยังไม่สามารถปรับบทบาทการดำเนินงานของสายงาน HR ในการเป็นหุ้นส่วนทางธุรกิจ (Strategic partner) และที่ปรึกษา (Internal consultant) ด้าน HR ของสายงานภายในองค์กร

แนวทางการประเมินผล ด้าน Core Business Enablers ของรัฐวิสาหกิจ ประจำปีบัญชี 2563

การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ
ในปีบัญชี 2563 เป็นการเริ่มใช้
ระบบประเมินผลฯ ใหม่ (SE-AM) เป็นครั้งแรก
ดังนั้น เพื่อให้รัฐวิสาหกิจได้มีระยะเวลา
ในการเตรียมความพร้อม
ทั้งด้านความรู้และทรัพยากร
ที่จำเป็นต้องใช้สำหรับระบบ SE-AM
สคร. จึงนำแนวคิดในการคำนวณผลประเมิน
แบบ Handicap มาใช้

กรอบการประเมินผลการดำเนินงาน

Key Performance Areas (60 ± 15%)

1. การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์
(ยุทธศาสตร์ชาติ, นโยบายรัฐบาล,
แผนยุทธศาสตร์ของรัฐวิสาหกิจ ฯลฯ)
2. ผลการดำเนินงานที่สำคัญ (Key Results)
(ผลงานตามภารกิจที่สำคัญ, แผนงานโครงการที่
สำคัญที่สะท้อนประสิทธิภาพ, ประสิทธิภาพ,
ผลสัมฤทธิ์ ฯลฯ)

Enablers (40 ± 15%)

- ด้านที่ 1 การกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร
- ด้านที่ 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์
- ด้านที่ 3 การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน
- ด้านที่ 4 การมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า
- ด้านที่ 5 การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล
- ด้านที่ 6 การบริหารทุนมนุษย์
- ด้านที่ 7 การจัดการความรู้และนวัตกรรม
- ด้านที่ 8 การตรวจสอบภายใน

คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการประเมินผลการพัฒนาองค์กรของรัฐวิสาหกิจภาพรวม ได้มีการประชุม เพื่อพิจารณาแนวทาง เมื่อวันที่ 7 ต.ค. 62 และ 8 พ.ย. 62

1. ค่าเกณฑ์วัด เป็นคะแนน 1-5
2. ผลคะแนนที่ได้จากการประเมิน ณ สิ้นปีบัญชี ให้บวก Handicap เพิ่มสำหรับรายงานผล ซึ่งขึ้นกับแต่ละ สส. ว่า จะได้ Handicap เท่าไหร่
3. ผลประเมิน Enablers ให้คะแนนทศนิยม 4 ตำแหน่ง

เทียบเท่า คะแนน 1	เทียบเท่า คะแนน 2	เทียบเท่า คะแนน 3	เทียบเท่า คะแนน 4	เทียบเท่า คะแนน 5	ผลประเมิน
1	2	3	4	5	ผลประเมิน Enablers ปี 63 + Handicap

Handicap = (ส่วนต่างผลประเมินข้อบริหารจัดการหรือข้อSEPA ของปี 2562 กับคะแนนประเมิน Baseline) * 0.8

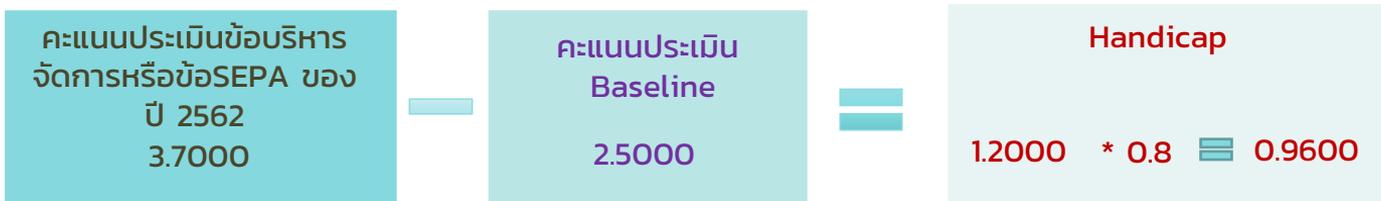
เพื่อให้รัฐวิสาหกิจได้มีระยะเวลาในการปรับตัวและเตรียมความพร้อมต่อระบบ ประเมินผลฯ ใหม่ จึงเห็นควรถูกกำหนดระยะเวลาในช่วงเปลี่ยนผ่าน เป็นเวลา 2 ปี (ปีบัญชี 2563 – 2564) หลังจาก 2 ปี จะเป็นการประเมินผลตามผลการประเมิน Enablers ที่ได้รับ

ปี 2565 เป็นต้นไป จะเป็นคะแนนตามที่ประเมิน Enablers จริง

ตัวอย่างการคิดค่า Handicap

Handicap = (ส่วนต่างผลประเมินข้อบริหารจัดการหรือข้อSEPA ของปี 62 กับคะแนนประเมิน Baseline) * 0.8

ตัวอย่าง

* ใช้ผลคะแนนจากระบบประเมินผล ปี 2561 แทนปี 2562 เพื่อทดสอบการให้คะแนน

คณะกรรมการกำกับดูแลการประเมินผลการพัฒนาองค์กรของรัฐวิสาหกิจภาพรวม ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาแนวทาง เมื่อวันที่ 7 ต.ค. 62 และ 8 พ.ย. 62

เทียบเท่าคะแนน 1	เทียบเท่าคะแนน 2	เทียบเท่าคะแนน 3	เทียบเท่าคะแนน 4	เทียบเท่าคะแนน 5	ผลประเมิน
1	2	3	4	5	ผลสิ้นปี 63 + Handicap

คำถามที่พบบ่อย

(Frequency Asked Questions: FAQ)

สรุปคำถามที่รัฐวิสาหกิจถาม สคร.
ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศก่อนการสัมมนา
และคำถามที่ทริสพบบ่อยในการ site visit
ในช่วงของการสื่อสารเกณฑ์ประเมินผลฯ ใหม่
และการประเมิน Baseline

คำถาม :

1. แผนยุทธศาสตร์ HR ทำอย่างไรให้เชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์องค์กร ?

คำตอบ :

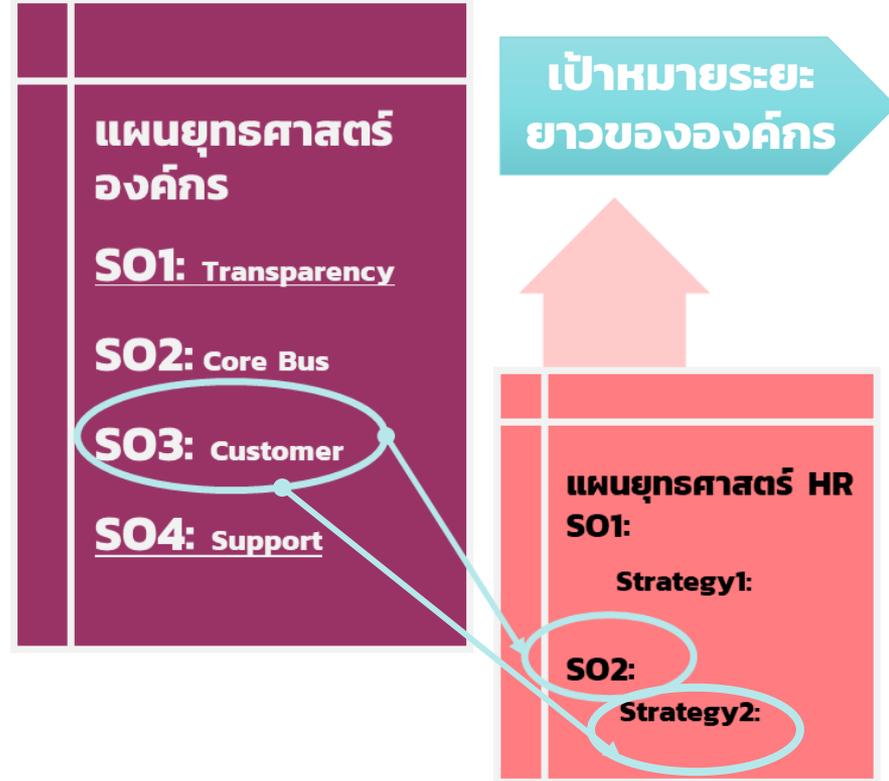
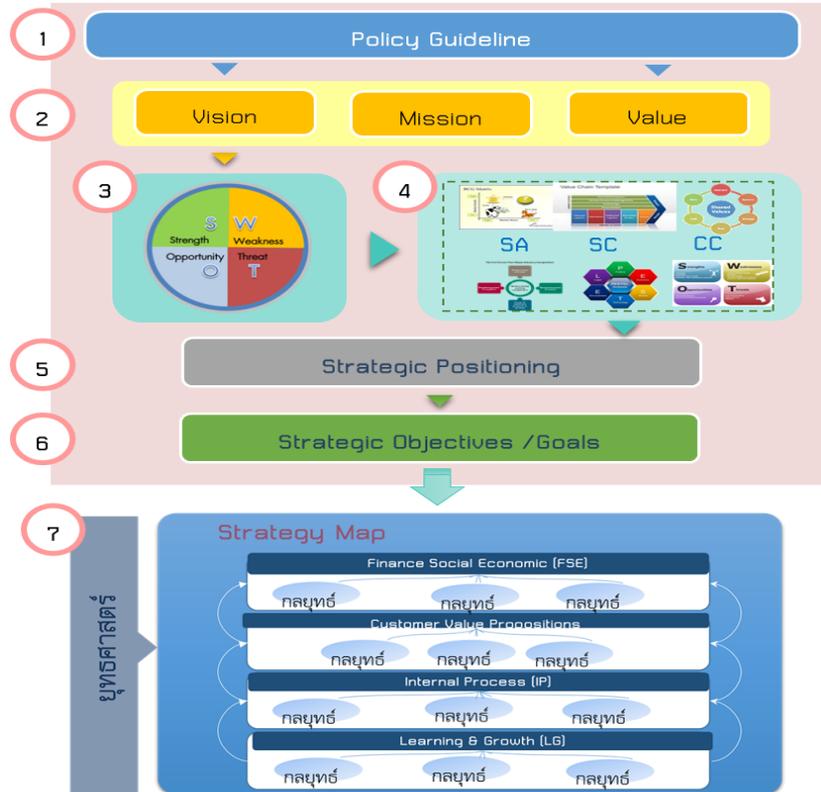
ให้พิจารณาวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic objectives) หรือประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic issues) ที่ใช้ในการทำแผนยุทธศาสตร์องค์กร เพื่อนำมาใช้เป็นปัจจัยนำเข้าในการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ของ HR (HR Strategic objectives) หรือยุทธศาสตร์ HR ให้สอดคล้อง

เช่น หากวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ต้องการมุ่งเน้นการตอบสนองความต้องการของทุกกลุ่มลูกค้า ในมุมมองของ HR คือ ทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรในแง่ของความเพียงพอของอัตรากำลังหรือทักษะที่จำเป็นในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าทุกกลุ่ม มีเพียงพอหรือไม่ ? หากไม่เพียงพอ ? จะใช้วิธีอะไร เช่น Head hunt หรือพัฒนาจากภายใน เป็นต้น

ทั้งนี้ เพื่อให้แผนยุทธศาสตร์ HR สามารถสนับสนุนยุทธศาสตร์องค์กรให้บรรลุผลตามที่ได้กำหนดไว้

ตัวอย่างความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์องค์กร (Corporate strategy) และแผนยุทธศาสตร์อื่น ๆ (Functional strategy)

Strategy Formulation

คำถาม :

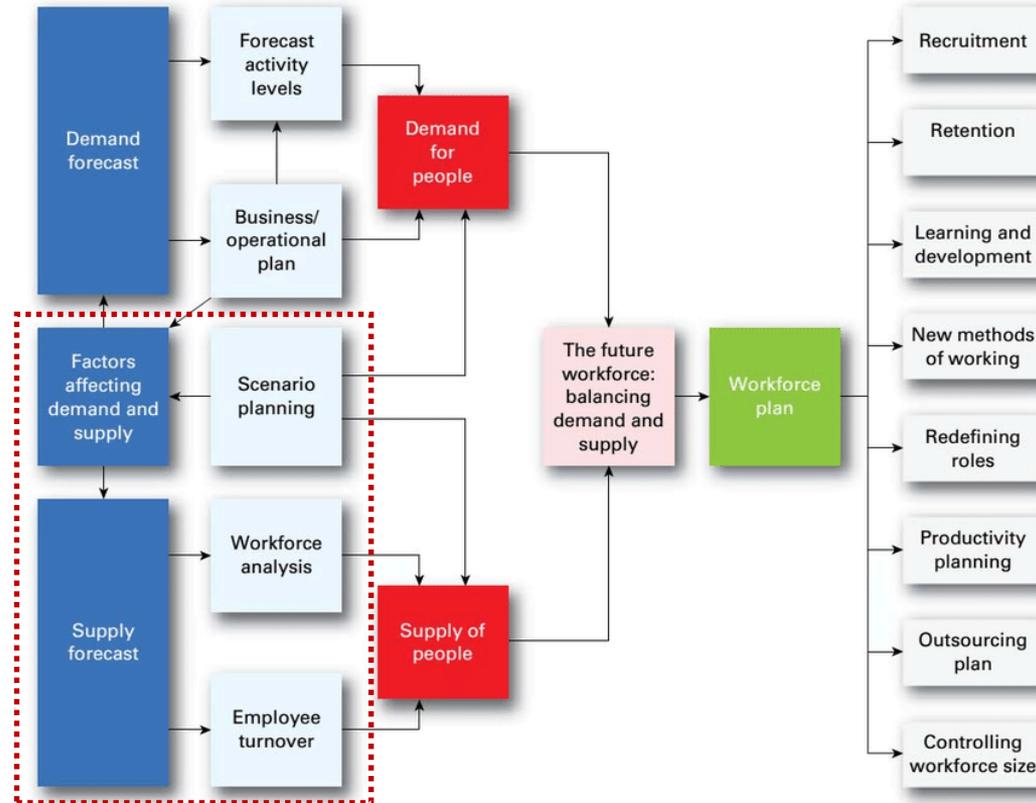
2. การวิเคราะห์อุปทานอัตรากำลัง (Supply side) ทำอย่างไร ?

คำตอบ :

การวิเคราะห์อุปทานอัตรากำลังตามแนวปฏิบัติที่ดี มีขั้นตอน โดยสรุป ดังนี้

- วิเคราะห์บริบทและความจำเป็นทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงแผน ยุทธศาสตร์และแผนงานที่สำคัญต่าง ๆ
- วิเคราะห์ Workforce โดยการศึกษาผังโครงสร้างองค์กรและกรอบ อัตรากำลังในปัจจุบันและกำหนดสิ่งที่คาดหวังในอนาคต (As is/To be)
- วิเคราะห์ Workforce โดยการศึกษา current workforce landscape / desired workforce landscape (Demographic e.g. อายุ เพศ ระดับ การศึกษา)
- วิเคราะห์ In flow/out flow ของกำลังคนและปริมาณงานในแต่ละงาน และศึกษาสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน (เช่น กระบวนการทำงาน อัตรการลาออก เป็นต้น) และภายนอก (เช่น ความเพียงพอของ ตลาดแรงงาน เป็นต้น)
- กำหนดแนวทาง/แผนงานสำหรับการบริหารอุปทานอัตรากำลัง เช่น การ หมุนเวียนงาน การจ้างเหมา เป็นต้น

ตัวอย่างการวิเคราะห์ห่วงโซาการผลิตกำลังคน (Supply side analysis)

คำถาม :

3. "การวิเคราะห์กระบวนการทำงาน และใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการทำงาน (HROD) ที่ทั้งองค์กร" โดยเฉพาะคำว่า HROD ในที่นี้ หมายถึงอะไร ?

คำตอบ :

HROD (Human Resource and Organization Development) ในความหมายตามเกณฑ์ประเมินผล SE-AM หมายถึง การพัฒนาองค์กรโดยใช้เครื่องมือด้านทรัพยากรมนุษย์ งาน HROD จะเน้นเรื่องของการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพงาน (Quality improvement) ของแต่ละสายงานในองค์กรโดยหน่วยงาน ที่รับผิดชอบด้าน HR โดยการวิเคราะห์และปรับปรุงกระบวนการทำงานเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการจัดสรร วางตำแหน่งบุคลากรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกระบวนการทำงาน รวมถึง การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้พร้อมต่อกระบวนการทำงานที่ถูกปรับปรุง

คำถาม :

4. กลุ่มบุคลากรและส่วนบุคลากรในหัวข้อ การบริหารและพัฒนาผลตอบแทนและสิทธิประโยชน์เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ?

คำตอบ :

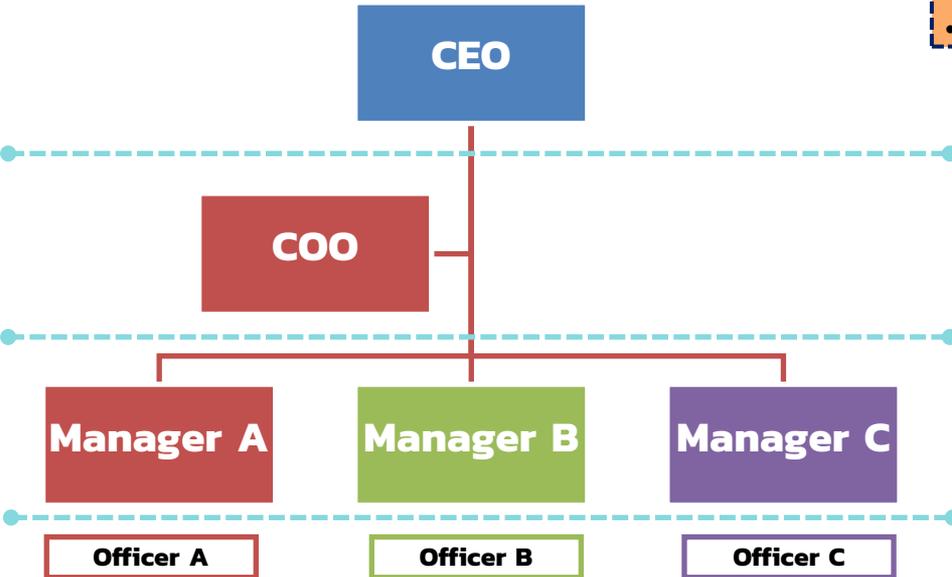
- กลุ่มบุคลากร หมายถึง การจำแนกบุคลากรเป็นกลุ่มตามโครงสร้างระดับ บัญชีบัญชีของรัฐบาลกิจแต่ละแห่ง เช่น ระดับพนักงาน ระดับผู้บริหาร เป็นต้น
- ส่วนบุคลากร หมายถึง การจำแนกบุคลากรตามคุณลักษณะที่มีร่วมกันและสามารถอธิบายการจำแนกได้อย่างมีเหตุผล เช่น ลักษณะงาน ทักษะ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา เพศ ศาสนา สถานที่ทำงาน เป็นต้น

ทั้งนี้ การแบ่งกลุ่ม/ส่วนบุคลากรเพื่อประโยชน์ในการบริหารผลตอบแทนและสิทธิประโยชน์ให้สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของบุคลากร แต่ละกลุ่ม/ส่วนมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม การจำแนกกลุ่ม/ส่วนบุคลากรดังกล่าว สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการบริหารงานในด้านอื่น ๆ เช่น การเรียนรู้และพัฒนา ความผูกพันองค์กร การจัดการการเปลี่ยนแปลง การบริหารความปลอดภัยฯ การจัดการความรู้ เป็นต้น ได้หากรัฐบาลกิจพิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสม

ตัวอย่างการแบ่งกลุ่มบุคลากรและส่วนบุคลากร

กลุ่มบุคลากร

ส่วนบุคลากร

- Regional
- Urban/ Suburban
- Etc.

- Job family
- Job characteristics
- Etc.

Geographic segmentation

Work segmentation

Demographic segmentation

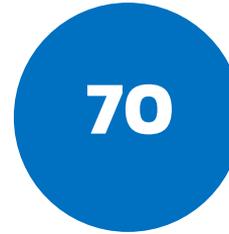
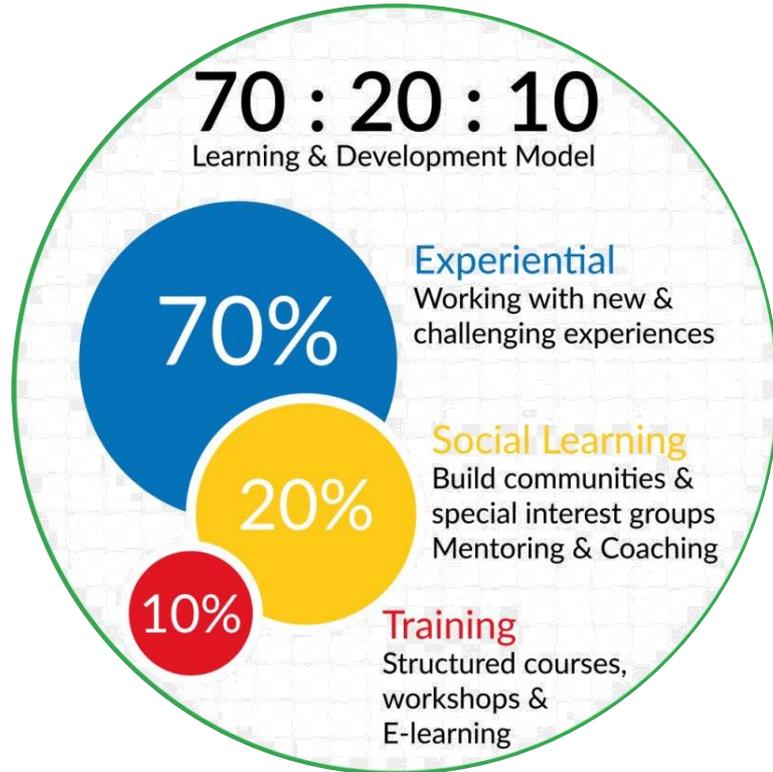
- Sex
- Generation
- Education
- Etc.

คำถาม :

5. การปรับรูปแบบของการพัฒนาบุคลากร
ที่ไม่ได้มุ่งเน้นการอบรมเพียงอย่างเดียว
หมายความว่าอย่างไร ?

คำตอบ :

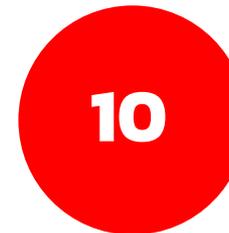
รัฐวิสาหกิจควรปรับปรุงการพัฒนาบุคลากรของรัฐวิสาหกิจให้มีรูปแบบ ที่เป็น Non-classroom เช่น การสอนงาน (Coaching) และการฝึกอบรมในงาน (On-the-Job Training) เป็นต้น มากกว่ารูปแบบเดิมที่เป็นลักษณะของ classroom training ทั้งนี้ รัฐวิสาหกิจอาจไม่จำเป็นต้องใช้รูปแบบ 70 : 20 : 10 ในการกำหนดสัดส่วนระหว่าง Non-Classroom และ Classroom แต่ให้รัฐวิสาหกิจศึกษาว่าสัดส่วนเท่าใดจึงเหมาะสมกับบริบทของตนเอง

- Job enlargement / Job enrichment
- New project assignment
- Challenge tasks appointment
- Cross functional team
- New tools or Technology execution
- Etc.

- 1/1 Meeting
- Feedback session
- Coaching
- Mentor
- CoPs
- AAR session
- Etc.

- Classroom training program
- Conference / Seminar
- Self-Learning
- E-Learning
- Academic coursework
- Etc.

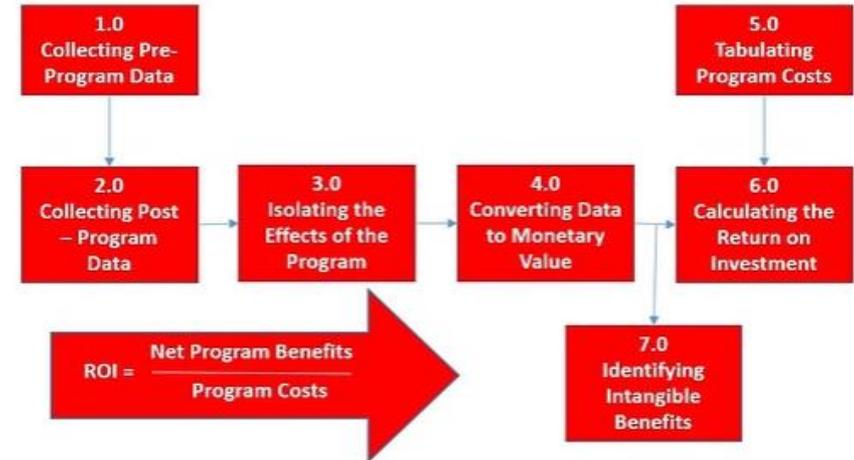
คำถาม :

6. การประเมินประสิทธิผลของระบบการเรียนรู้และพัฒนาทำอย่างไร ?

คำตอบ :

รัฐวิสาหกิจอาจใช้โมเดล/กรอบแนวคิดการประเมินประสิทธิผลตามแนวปฏิบัติที่ดี เช่น กรอบแนวคิดการประเมินของ Kirkpatrick และ Jack Phillips อย่างไรก็ตาม หากรัฐวิสาหกิจมีรูปแบบการประเมินประสิทธิผลของระบบการเรียนรู้และพัฒนาของตนเองที่ครอบคลุมเรื่องของการประเมินปฏิกิริยา (Reaction) การประเมินความรู้ (Learning) การประเมินพฤติกรรมการทำงาน (Behavior) และประเมินผลลัพธ์ (Results) ก็สามารถนำมาใช้ได้

ตัวอย่างการประเมินประสิทธิผลของระบบการเรียนรู้และพัฒนา

คำถาม :

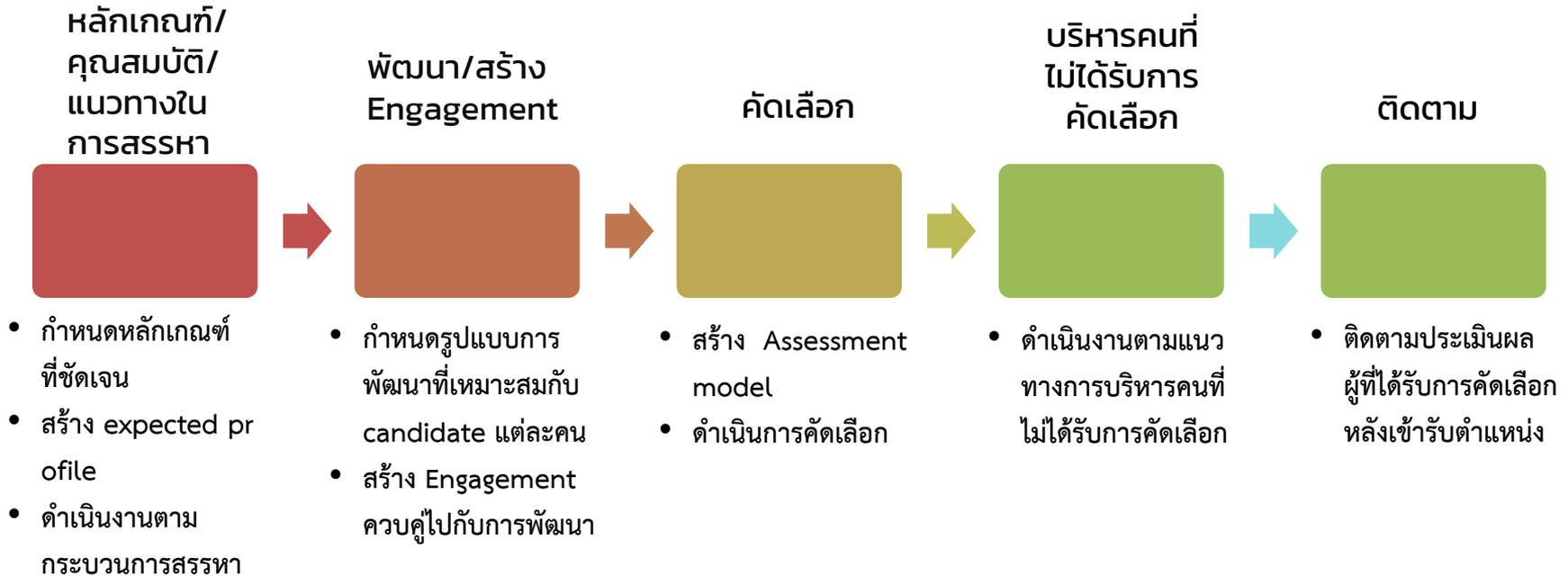
7. การดำเนินการสืบทอดตำแหน่ง
(Succession process) ที่ดีควรครอบคลุม
เรื่องอะไรบ้าง ?

คำตอบ :

Succession process ตามเกณฑ์ประเมินผลฯ ควรครอบคลุมในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- กำหนดหลักเกณฑ์/คุณสมบัติสำหรับ Successors candidate และแนวทางในการสรรหา
- กำหนดวิธีการในการพัฒนา Successors candidate และสร้าง Engagement กับ Successors candidate
- กำหนดเกณฑ์การคัดเลือก Successors และดำเนินการคัดเลือก
- กำหนดแนวทางในการจัดการ Successor candidates ที่ไม่ได้รับการคัดเลือก
- ติดตามประเมินผล Successors หลังเข้ารับตำแหน่ง

ตัวอย่างแนวปฏิบัติที่ดีของการดำเนินงานการสืบทอดตำแหน่ง

คำถาม :

8. การสร้างประสบการณ์ที่ดีให้แก่บุคลากร (Employee experience) คืออะไร ?

คำตอบ :

การสร้างประสบการณ์ที่ดีให้แก่บุคลากร (Employee experience) หมายถึง การสร้างประสบการณ์ และความประทับใจผ่านการดำเนินงาน/กิจกรรม ที่รัฐวิสาหกิจสามารถจัดให้บุคลากรเข้าถึงได้ (Touch Point) ตลอดชีวิต การทำงานของบุคลากร (Employee Journey) ทั้งในด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต ครอบคลุมตั้งแต่

- การรับสมัคร (Attraction)
- การจ้างงาน (Hiring)
- การเริ่มทำงาน (Onboard Program)
- การสร้างความผูกพัน (Engagement)
- การบริหารผลการปฏิบัติงาน (Performance Management)
- การพัฒนาศักยภาพ (Development)
- การออกจากองค์กร (Departure)

เพื่อให้บุคลากรมีความสัมพันธ์ที่ดีกับองค์กร มีความสุขกับการทำงาน และส่งผลให้บุคลากรสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

คำถาม :

9. HR audit ใครต้องเป็นคนสอบทาน และสอบทานอย่างไร ?

คำตอบ :

HR Audit หมายถึง การสอบทานกระบวนการซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบด้าน HR และมีวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นการสอบทานเชิงป้องกัน (Preventive approach) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- คัดเลือกกระบวนการ HR ที่สำคัญ
- คัดเลือกขั้นตอนการปฏิบัติงานที่สำคัญในกระบวนการข้างต้น
- การทำ HR Audit ในแต่ละปีนั้น ไม่จำเป็นต้องสอบทานกระบวนการทั้งหมด แต่ให้มีความชัดเจนในการกำหนดวิธีการคัดเลือกกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่สำคัญเพื่อใช้ในการสอบทาน

คำถาม :

10. บุคลากร HR ที่ต้องได้รับคุณวุฒิวชิวิชาชีพ ต้องมีจำนวนเท่าไร ?

คำตอบ :

ถึงแม้ว่าในเกณฑ์ประเมินผลฯ จะไม่ได้กำหนดจำนวนบุคลากรที่
ต้องได้รับคุณวุฒิวชิวิชาชีพด้าน HR อย่างไรก็ตาม ให้รัฐวิสาหกิจ
เป็นผู้กำหนดจำนวนให้มีความเหมาะสมด้วยตนเอง
ซึ่งความเหมาะสมพิจารณาได้จากหลายปัจจัย เช่น ขนาดของ
รัฐวิสาหกิจ จำนวนบุคลากรทั้งหมดด้าน HR ของรัฐวิสาหกิจ
 เป็นต้น

จตุพิธ ทองประสิทธิ์ (ตัน)

ผู้อำนวยการ

02-032-3022

jatupith@tris.co.th

ประภาพร แซ่หลี (หลี)

ผู้จัดการส่วน

02-032-3022#8227

prapaporns@tris.co.th

อัญญาวีร์ นิธิศรีวิสุข (จีบ)

รองผู้จัดการส่วน

02-032-3022#8219

aunyanee@tris.co.th

นพปภา ยัญญะสิทธิ์ (เนย)

ผู้ช่วยผู้จัดการส่วน

02-032-3022#8220

noppapar@tris.co.th

วรินทร วงแหวน (ป๊วย)

นักวิเคราะห์

02-032-3022#8217

warintorn@tris.co.th

วสุ บุรพาชีพ (ตี้)

นักวิเคราะห์

02-032-3022#8210

wasub@tris.co.th

ขอบคุณครับ / ค่ะ

